

Informe preliminar de les intervencions arqueològiques a les valls de Perafita i Claror
(Escaldes-Engordany, Andorra)

13 - 18 de juliol, 2008

Hèctor A. Orengo
Investigador a temps complet del projecte Madriu
Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Abril de 2009

Direcció del projecte: Josep Maria PALET MARTÍNEZ (Institut Català d'Arqueologia Clàssica)
i Santiago RIERA MORA (SERP – Universitat de Barcelona).

Direcció dels sondejos: Hèctor A. ORENGO i Josep Maria PALET MARTÍNEZ.

Sondejos: Ana EJARQUE, Arnau FERNÁNDEZ TRULLÉN, Marta FLÓREZ, Carme OCH,
Josep Maria PALET, Gerard REMOLINS, Marta LLOP, Glòria JIMÉNEZ, Hèctor A. ORENGO.

Paleoambient: Santiago RIERA MORA i Ana EJARQUE

Cartografia digital, SIG i fotogrametria i bases de dades: Hèctor A. ORENGO

Índex

Índex.....	3
Introducció.....	4
Precedents.....	4
Quadre geogràfic del projecte	4
Objectius dels treballs de sondeig.....	5
1. Metodologia dels treballs de diagnòstic per sondejors	5
2. Jaciments sondejats.....	7
Jaciment 9. Planell Gran III	7
Jaciment 11. Planell Gran V.....	8
Jaciment 23. Planell del Bisbe	8
Jaciment 27. Camí del Port de Perafita I	9
3. Resultats de la campanya de sondejors	9
Jaciment 9. Planell Gran III	9
Jaciment 11. Planell Gran V.....	12
Jaciment 23. Planell del Bisbe	14
Jaciment 27. Camí del Port de Perafita I	15
Resultats de la campanya paleoambiental del 2008 a Perafita	18
Resultats de la campanya paleoambiental del 2008 a Perafita.....	19
4. Bibliografia.....	22
5. Annex. Fitxes de les unitats estratigràfiques.....	23

Introducció

La segona campanya de sondejos de la vall de Perafita (Escaldes-Engordany, Andorra) s'insereix dins del projecte 'Ocupació del sòl i formes del paisatge de muntanya als Pirineus Orientals de l'antiguitat a l'època medieval', coordinat pels Drs. J. M. Palet (ICAC) i S. Riera (SERP – UB).

Així doncs, les actuacions arqueològiques que presentem s'han de considerar en el marc global del projecte i com un aspecte més del estudis multidisciplinaris que es desenvolupen als Pirineus orientals (Palet *et al.* 2008). Les campanyes desenvolupades a la vall de Perafita pretenen oferir un panorama més ample de l'ocupació diacrònica d'aquesta àrea i una primera validació de les hipòtesis presentades en anteriors treballs (Orengo 2007a, 2007b i 2008) on les dades proporcionades per les primeres campanyes de prospecció i excavació varen ser les úniques emprades.

Precedents

El desenvolupament dels estudis arqueològics d'alta muntanya i, concretament, als Pirineus, és molt recent. Alhora l'anàlisi arqueològica de fenòmens com el pastoralisme o l'explotació dels recursos propis de l'alta muntanya ha estat llargament ignorada pel fet de trobar-se en aquests medis, altitudinalment extrems, considerats marginals (Walsh 2005). A partir dels anys 80, i sobretot als 90, arqueòlegs i historiadors anglesos i francesos els han començat a prestar una major atenció. Aquest és el cas de Barker i Grant al Lazio (1991), Palet (2005) i Walsh i Mocci (2003) als Alps francesos, o de Rendu (2003) a la Cerdanya francesa. Aquests treballs pioners han evidenciat una gran ocupació dels espais d'alta muntanya. Així mateix, activitats com la mineria i la producció metal·lúrgica (Orejas 2001) i el carboneig (Pèlachs 2004) destaquen juntament amb el pastoralisme el paper complementari d'aquests espais. En definitiva, els estudis arqueològics de muntanya sustenten que no es pot entendre la relació societat – medi sense considerar l'aportació que les àrees de muntanya realitzen. De fet, aquestes registren traces d'ocupació en èpoques tan antigues com pot ser el neolític o l'edat del bronze (Palet 2005) demostrant així la seva primerenca ocupació.

Quadre geogràfic del projecte

Les valls dels rius Perafita i Claror estan ubicades al terme de la parròquia d'Escaldes-Engordany (Andorra). Aquestes valls conformen l'extrem occidental del país. Com es lògic dins del marc pirinenc, destaca la complicada orografia de l'entorn que cobreix les cotes compreses entre els 1.400 i els 2.400 metres d'alçada. Les zones baixes de l'àrea d'estudi es troben enclotades per l'estreta vall excavada pel riu Perafita, mentre que les zones altes s'obren en àmplies valls d'alta muntanya

La geologia de la zona resta determinada per la conjunció del substrat silici present a les valls del Madriu i Perafita amb substrats locals de gres i pissarra al vessant est de la vall de Claror. Els diferents substrats influeixen notablement en la morfologia de les valls i la distribució dels seus recursos.

La hidrologia es defineix per la presència dels rius Perafita i Claror; aquest últim és el que aporta un major cabal. Aquests rius i els seus afluents han contribuït enormement al modelatge

de l'orografia i la distribució dels recursos vegetals de l'àrea. També podem trobar a les conques naturals poc desenvolupades i amb una certa recollida sedimentària torberes amb un important paper en l'ecodinàmica de les valls. Així, en el marc d'aquests treballs, les torberes s'han trobat fortament associades a estructures de caràcter ramader (la de Perafita n'és el millor exemple).

Les característiques ambientals de les valls de Perafita i Claror esdevenen de gran interès en l'estudi de l'explotació dels espais d'alta muntanya. La seva gran variabilitat altitudinal ens permetrà documentar la presència i cronologia de l'explotació dels diversos recursos vegetals: boscos caducifolis o perennes i prats d'alta muntanya, entre d'altres. Les zones de pasturatge supraforestals resultaran idònies per tal de documentar les activitats ramaderes antigues alhora que les àrees boscoses permetran constatar la presència de producció de tipus carboner.

Torberes, rius i llacs permetran avaluar la importància d'aquests sistemes en l'explotació del recursos ramaders. Així mateix, la presència de diversos substrats geològics serà de gran conveniència al multiplicar les possibilitats d'ocurrència d'activitats minero-metal·lúrgiques.

Objectius dels treballs de sondeig

Els objectius de les campanyes de sondeig poden classificar-se:

- Adscriure tipologies a les estructures localitzades en campanyes de prospecció prèvies.
- Documentar la forma en que les diverses tipologies d'estructures han estat utilitzades.
- Documentar les formes de construcció i utilització del material en les estructures estudiades.
- Recuperar material orgànic amb fiabilitat estratigràfica per obtenir datacions absolutes per a les diverses èpoques d'utilització de les estructures. Aquest material també permetrà la obtenció de dades per a l'estudi de la explotació del medi com ara les antracològiques o carpològiques.
- Obtenció de material cultural que permetrà la generació d'hipòtesis referents a l'adscripció cultural i altres característiques culturals del grup que va habitar o fer servir l'estructura sota estudi.

1. Metodologia dels treballs de diagnòstic per sondejos

El sondejos de diagnòstic aconpleixen una doble funcionalitat. Per una banda permeten obtenir una estratigrafia clara del jaciment gràcies a la qual es poden realitzar interpretacions com les fases d'ocupació i les seves cronologies. També permeten la recuperació de material cultural i biològic que a partir del qual es realitzaran estudis ambientals i cronològics. Per últim, els sondejos han de permetre corroborar o descartar les tipologies proposades durant els treballs de prospecció.

Els sondejos pretenen cobrir un àrea limitada, normalment d'uns 2 x 1 m, però amb la suficient entitat per permetre identificar les seqüències de construcció, ocupació i abandonament així com els elements constitutius de l'estructura sota estudi sense haver de excavar en extensió el total de l'estructura. En medis d'alta muntanya on els recursos i temps disponible es troben fortament limitats resulten una eina essencial para el estudi arqueològic. La seva localització, al igual que la seva forma, ha de estar determinada per les hipòtesis que es pretenen testear.

El sistema de documentació segueix els estàndards del treball de excavació extensiva arqueològica. La excavació dels sondejos es realitza resseguint l'estratigrafia i cada estrat es documenta de forma individual amb una fitxa de camp (fig. 1). Tots els talls i unitats estratigràfiques identificades en els sondejos han estat objecte de dibuix i registre fotogràfic.

La totalitat del sediment es garbella amb malles de 4 mm per tal de recollir els elements orgànics (carbons, llavors...), i de cada unitat estratigràfica es prenen 4 litres de sediment de mostra. S'ha realitzat una fitxa d'antracologia per a cada mostra recollida, per tal d'enregistrar el context arqueològic del sediment.

Els estudis paleobotànics en curs són realitzats per Itxaso Euba (ICAC – Universitat Rovira i Virgili) que s'ocupa de l'antracologia, i per Ana Ejarque (ICAC) que realitza les anàlisis pol·líniques.

IDENTIFICACIÓ

Nº UE:			
Nº i nom del jaciment :			
Coordenades UTM : x =	y =	Alçada :	m.
Comú:			
Nom de lloc :			
Data :	Autor :		

ESTRAT

GRUIX:	
TEXTURA:	
COLOR:	
MODE DE FORMACIÓ (NATURAL/ARTIFICIAL):	
ARTEFACTES:	
Ind. Lítica:	Ind. Osea:
Objecte metàl·lic:	Material de construcció:
Ceràmica:	
ECOFACTES:	
Fauna:	Malacologia:
Llavors:	Cendres:
Carbons:	
ESTUDIS ANNEXES:	
GEOLOGIA/PEDOLOGIA:	PALINOLOGIA:
ALTRES:	
CRONOLOGIA:	

ESTRUCTURA

TIPOLOGIA :	LLARGADA MAX. :	ALÇADA MAX. :
AMPLADA MAX. (m) :		
MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ :		
TECNICA DE CONSTRUCCIÓ :		
FASES DE CONSTRUCCIÓ (Nº) :		
CRONOLOGIA :		

ESTRATIGRAFIA

TALLAT PER:
TALLA A:
ES RECOLZA EN
SE LI RECOLZA
IGUAL A:
EQUIVALENT A :
COBREIX:
ES COBERT PER:

NÚM. FOTOS DIGITALS:

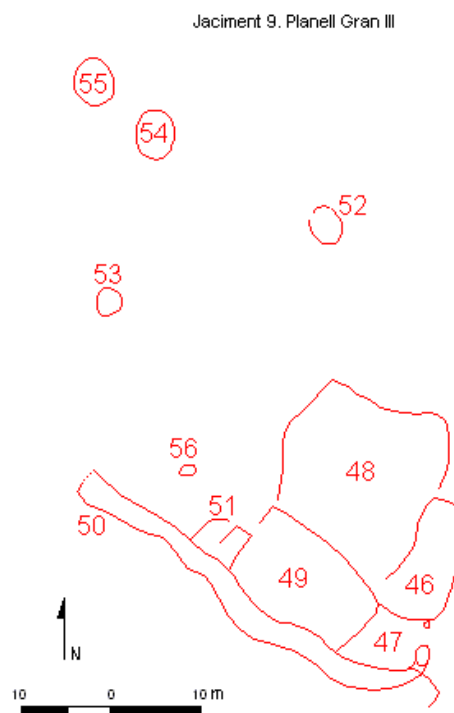
INTERPRETACIÓ I OBSERVACIONS

Figura 1. Fitxa emprada en la documentació de les diferents unitats estratigràfiques

2. Jaciments sondejats

Jaciment 9. Planell Gran III

Aquest jaciment, de caràcter estrictament ramader, està format per 11 estructures i ocupa una extensió aproximada de 1700 m². Es un jaciment de mida considerable i testimonia una explotació intensa dels prats de Claror. Es troba ubicat sobre un replà entre dos petites torrenteres. Podríem diferenciar entre un grup d'estructures coetànies (es. 46-51) amb bona conservació i relacionades constructivament formant un orri i un altre grup de cabanes (es. 52-55) no relacionades directament i que, pel seu grau de sedimentació, hauríem de considerar més antigues. Començarem descrivint les estructures de caire més modern associades estructuralment. Es tracta d'un grup de quatre tancats (es. 46-49), els 48 i 49 destaquen per la seva gran mida, una munyidora (es. 50) i una cabana quadrangular amb una subdivisió interna (es. 51). Trobem un amuntegament de pedres (es.



56) propera que podria estar indicant la presència d'una cava associada a l'explotació en orri. El sector occidental de la munyidora suggereix un abandonament anterior a la resta de la estructura que va ser reconstruïda i per tant podem parlar de dos fases d'explotació de l'orri.

En quant a les cabanes no directament associades a l'orri hem de destacar que es pot apreciar certa diferenciació en la sedimentació de les estructures el que dona indicis de cronologies diferenciades per aquestes. Totes quatre tenen forma arrodonida i un diàmetre similar. Destaca la cabana 55 per la seva forma tumular que augura una bona conservació dels sediments arqueològics. Tot i que l'acumulació de pedres al seu interior dificulta el seu sondeig. També resulta d'interès la cabana 167 (documentada a partir de fotografies obliqües realitzades a la darrera campanya de prospecció) tant pel seu grau d'erosió que suggereix una major cronologia que la resta de les cabanes tot i que encara preserva prou sediment per permetre la realització d'un sondeig. L'absència d'enderroc al seu interior facilitaria les tasques de sondeig.

Es molt recomanable la realització de sondejors en les diferents cabanes del jaciment per poder obtenir una bona cronologia de l'ocupació del jaciment. També existeix la possibilitat de que les cabanes estiguessin associades als diferents tancats i que la seva ocupació fos coetània, el que reduiria el ventall cronològic d'ocupació del jaciment. Tot i això hi documentem més cabanes que tancats i sabem que, al menys, la munyidora té dues fases d'explotació. A més la comunicació entre els tancats 46, 47 i 48 fa difícil pensar que pertanyessin a ramaders diferents. Així doncs pensem que aquest jaciment ofereix grans possibilitats per a l'anàlisi diacrònic de l'explotació ramadera a l'àrea. Es per això que s'ha decidit sondejar dues cabanes

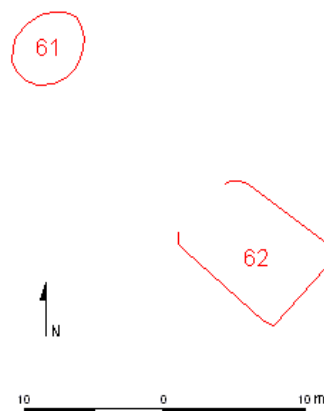
d'aquest jaciment i l'extrem de la munyidora per poder documentar les diverses fases d'ús del conjunt d'estructures que forma l'orri.

Jaciment 11. Planell Gran V

Espai d'explotació ramadera d'un àrea aproximada de 82 m², i format per l'associació de dos estructures: una cabana (es. 61) i un tancat (es. 62). Aquest jaciment es troba molt degradat i sedimentat aquest estat de conservació junt amb la seva tipologia fa pensar en una adscripció cronològica medieval, sense poder ser més precisos fins a la realització de sondejos arqueològics. La cabana, de mida superior a la mitjana, té una forma arrodonida i es troba molt sedimentada, amb bones condicions per a realitzar un sondeig. El tancat, de forma quadrangular, està molt degradat i resulta difícil reconstruir la seva forma tot i que sembla ser quadrangular. Es obert pel seu costat oest, en direcció a la cabana. Les dos estructures es troben actualment separades per una torrentera.

S'ha decidit realitzar un sondeig a la cabana, que ofereix bones condicions de sedimentació, per tal d'obtenir una datació absoluta. Aquest jaciment pot estar reflectint una dinàmica d'explotació ramadera anterior als orris.

Jaciment 11. Planell Gran V

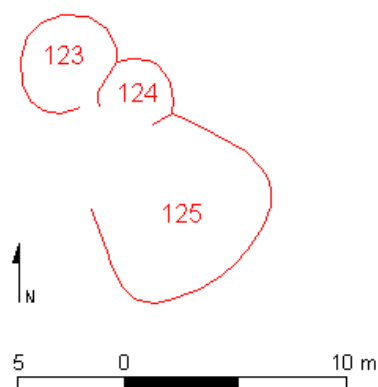


Jaciment 23. Planell del Bisbe

Aquest jaciment compostat per tres estructures (est. 123, 124 i 125) ocupa una extensió de 78.3 m², i es situa a una alçada de 2204 m. Es un jaciment força unitari en el que les estructures són lligades constructivament, sembla llavors que es pot parlar de contemporaneïtat entre elles.

L'estructura 123 és una cabana circular amb força sedimentació i, alhora, enfonsada. No s'aprecia l'enderroc a la superfície. L'estructura 124 també podria ser considerada una cabana per la seva forma circular i les seves dimensions (és més petit que la cabana) tot i la coherència del conjunt indica que es tracta d'un petit tancat associat al gran tancat (est. 125). Aquest últim, amb una superfície de 57 m², té forma ovoide, comunica amb el petit tancat i, al mateix temps amb la cabana mitjançant un espai obert al costat est del conjunt d'estructures.

Aquest jaciment, per la seva sedimentació però, sobretot, per les seves característiques tipològiques com ara les seves petites dimensions, la connexió constructiva entre les estructures, les formes arrodonides i l'absència de munyidora ens fa pensar en una adscripció cronològica medieval. La relació d'aquest jaciment amb el camí de la Tallada resulta interessant, potser es tracti d'un camí d'accés a Perafita anterior al actual GR (tot i que les restes documentades en aquest el documenten com un camí històric). En aquest jaciment s'ha



palantejat l'excavació de la cabana (est. 123) per considerar que, tractant-se d'un jaciment unitari, serà la cabana la que donarà més dades sobre el conjunt del jaciment.

Jaciment 27. Camí del Port de Perafita I

Es pot definir aquest jaciment com un espai d'explotació carbonera. Presenta dues carboneres de gran mida construïdes en terrassa (est. 139 i 140). La extensió d'aquestes estructures i el seu túmul suggereix una forta explotació carbonera en aquesta zona. En quant a l'estructura 138 resulta difícil la seva adscripció tipològica ja que presenta un espai enfonsat al mig i sols es conserva el mur orientat al NNO. Una elevació de terra marca la forma arrodonida de l'estructura, el que suggereix una bona sedimentació en contra del que sembla indicar l'enfonsament del mig. Surten carbons de gran mida a uns 10 cm. de la superfície i l'estrat no sembla propi de carbonera tot i que la possibilitat de que es tracti d'una carbonera hauria de mantenir-se fins a la realització d'un sondeig. La situació d'aquesta estructura resulta privilegiada en quant al domini visual de l'àrea incloent-hi la torbera de Perafita i el Camí que la travessa en direcció al Port de Perafita. El jaciment presenta una última estructura (est. 141) de difícil anàlisi ja que es tracta d'un enfonsament vagament arrodonit pels seus cantons d'uns 7 x 4 m. i que no presenta cap tipus de restes constructives. La situació i sedimentació de l'estructura sembla indicar un origen antròpic.

Donat l'excel·lent grau de conservació de les carboneres resulta obvia la seva adscripció a una fase contemporània. La forta sedimentació de l'estructura 138, en canvi suggereix una major antiguitat i una bona conservació del material arqueològic. Per aquest motiu es realitzarà un sondeig en aquesta estructura. L'estructura 141 també serà sondejada per documentar tipus de construccions no realitzades en pedra.

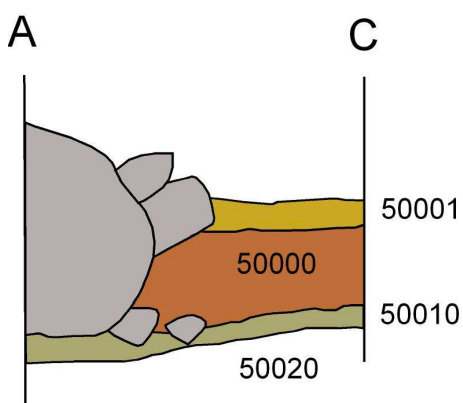
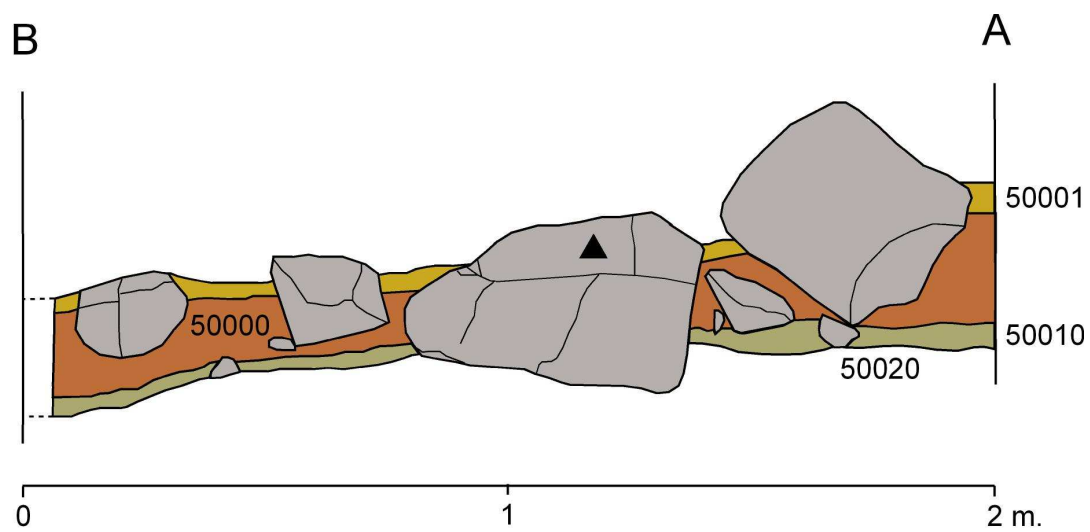
3. Resultats de la campanya de sondejós

Jaciment 9. Planell Gran III

Estructura 50

Munyidora lligada a l'orri de Planell Gran. Cata de 60 cm. per 1,5 m. realitzada a l'extrem de nord de la munyidora. Amb aquest sondeig es pretenia documentar les diferents fases d'explotació d'aquesta estructura i de l'orri al que es troba constructivament lligada.

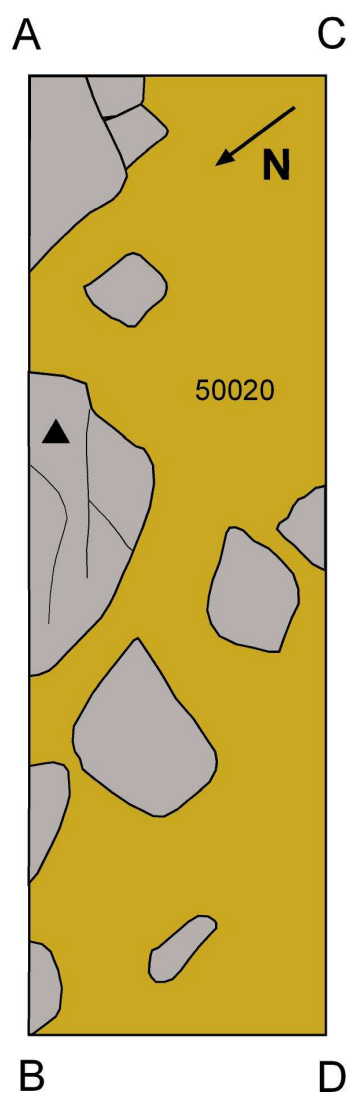
La UE 5000 representa el estrat superficial just a sota la UE 5001 presenta un sediment argilós, color marró fosc amb presència de carbons i fusta cremada. Aquest nivell ha estat interpretat com un nivell d'ocupació probablement anterior a l'última fase d'ús de la munyidora moderna. La presència de fustes pot estar relacionada amb restes constructives de la primera fase de la munyidora. S'han recollit quatre litres de sediment i carbons per datació. Aquest nivell es troba directament a sobre del substrat natural (UE 5002).



▲ Pedra que pot haver format part d'un mur no continu d'una munyidora més antiga

Planell Gran III
ES 50

Ana i Gerard
14 / 07 / 2008
Escala original 1:20



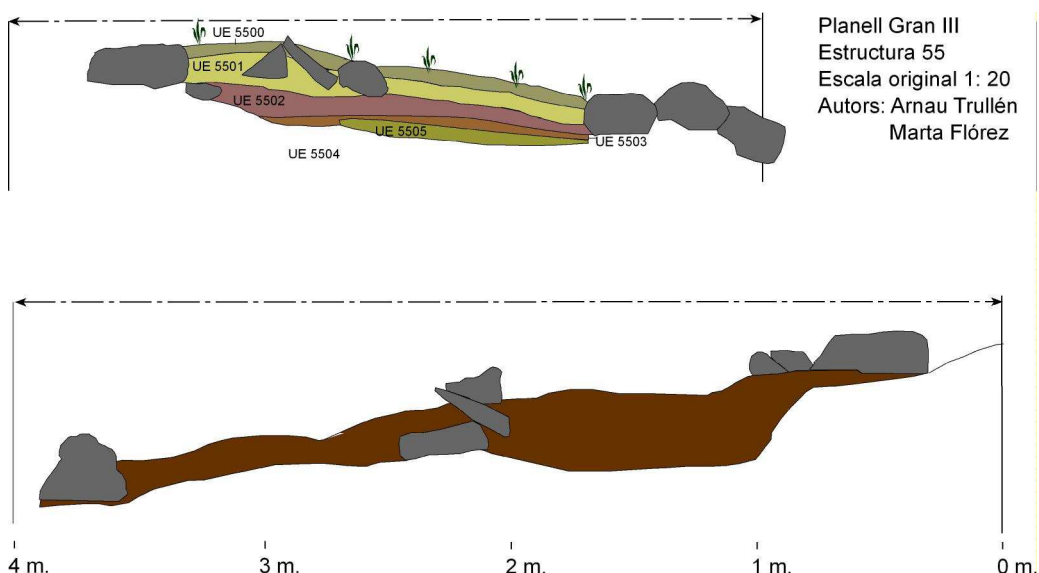
Estructura 55

Aquesta estructura, d'aproximadament 3,5 metres de diàmetre, presentava un aspecte força sedimentat amb enderroc a l'exterior de l'estructura. Es va decidir realitzar un sondeig cobrint la meitat E de l'estructura per poder documentar usos de l'espai a la cabana i recuperar restes de cultura material així com materials datables.

La UE 5500 representa l'estrat superficial natural amb herbes i pedres de mitja mida, probablement provinents de l'enderroc de l'estructura. La UE 5501 presenta un estrat d'humus i pedres de color marró fosc i textura esponjosa. La presència d'arrels es comú i els carbons que es troben provenen de la UE 5502. Aquest potent estrat de terra argilosa marró fosca i compacta presenta certa quantitat de carbons que no poden estar relacionats amb cap estructura de combustió, al menys directament. S'ha agafat una mostra de 4 litres de sediment i carbons per tamís. Aquest estrat ha de relacionar-se amb l'enderroc de l'estructura.

La UE 5503 presenta un clar nivell d'ocupació amb dues coloracions diferenciades d'un sediment argilós molt compacte. Les coloracions es troben relacionades amb una mateixa estructura de fogar. El sector oest presenta una coloració fortament ataronjada sense presència de carbons. Per contra, al sectors est i sud-est de la cata el nivell presenta nombrosos carbons i una coloració negra cendrosa. La zona ataronjada es fruit de la termoalteració de l'argila mentre que les coloracions fosques i les cendres son producte directe de la combustió de material orgànic. La zona sud-sud-oest d'aquest estrat ha estat diferenciada com a unitat 5504 per mantenir una coloració més clara degut a una menor presència de carbons i cendres. Just a sota de l'estrat 5503, el 5505 presenta un altre nivell de cendres que sols es diferencia del present al 5503 per no tenir un àrea d'argila termoalterada. Possiblement es tracti del resultat d'un foc anterior situat al costat no excavat de la cabana. Sembla per motius de diferenciació sedimentaria que els dos estrats haurien de ser gairebé contemporanis. La UE 5504 presenta nivells de substrat natural.

Es va realitzar una datació radiocarbònica a l'estrat 5505 que va resultar en una datació de 1390 a 1490 Cal. d.C.



Estructura 167

Es tracta d'una cabana arrodonida i molt sedimentada. Es va sondejar la seva meitat oest, on semblava haver-hi una major quantitat de sediment acumulat.

La UE 16700 correspon al nivell superficial directament sota el qual la UE 16701 i la 16702 mostren un nivell de terra orgànica i esponjosa amb arrels i pedres petites soltes. També trobem alguna pedra de gran mida que correspon a un nivell d'enderroc inferior. L'estrat 16703 correspon a un nivell amb moltes graves i terra orgànica de color marró fosc. Presenta inclusions de petits carbons i encara surten arrels. L'estrat podria correspondre a una última fase de ocupació. S'ha trobat una sèrie de pedres limitant l'estructura de petita i mitjana mida que podrien correspondre al mur de la cabana (UE 16730). S'ha recollit un carbó per datació en aquest mur. La UE 16704 correspon a un nivell argilós amb arrels i carbons concentrats en taques negres. Aquest nivell correspon a un sol d'ocupació s'ha recollit material datable i 4 litres de sediment. Just a sota d'aquest nivell surt el substrat natural (UE16705).

D'aquesta estructura es va seleccionar una mostra de la UE 16704 per tal d'obtenir una datació que confirmés la cronologia de la seva ocupació obtenint una data de 1215 – 1285 Cal. d.C.



3D fotogramètric de l'estructura 167

Jaciment 11. Planell Gran V

Estructura 61

Cabana de forma rodona de gran mida associada a un tancat. Amb el sondeig d'aquesta estructura es pretén obtenir material datable per donar una cronologia a aquest tipus de jaciments ramaders senzills no dedicats a la producció de formatge. El sondeig es va realitzar a la cabana ja que aquesta presentava una major definició de la seva àrea i donava més possibilitats de recuperar material. La cata tenia forma quadrangular amb costats de 1,5 m. La primera unitat estratigràfica (UE 6100) es tracta del nivell superficial d'herba i alguna pedra de mitjana mida que no es troba directament relacionada amb l'estructura.

La UE 6101 mostra un estrat d'humus amb textura flonja i argilosa. Presenta certa quantitat de carbons, especialment en els sectors N i E on han aparegut un parell de taques negres.

Algunes pedres de l'enderroc han estat aixecades. S'han recollit 4 litres de mostra de sediment,

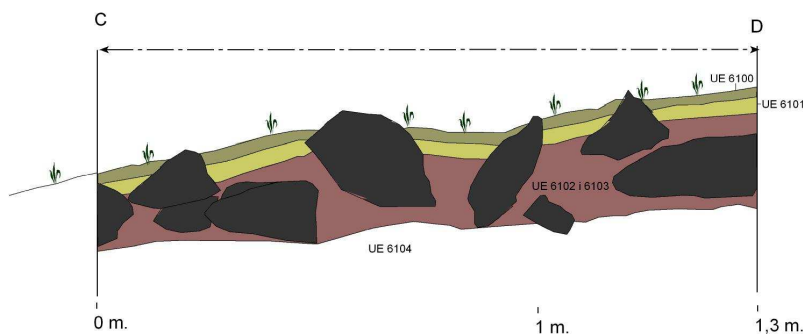
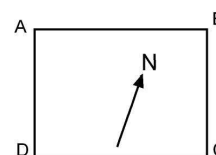
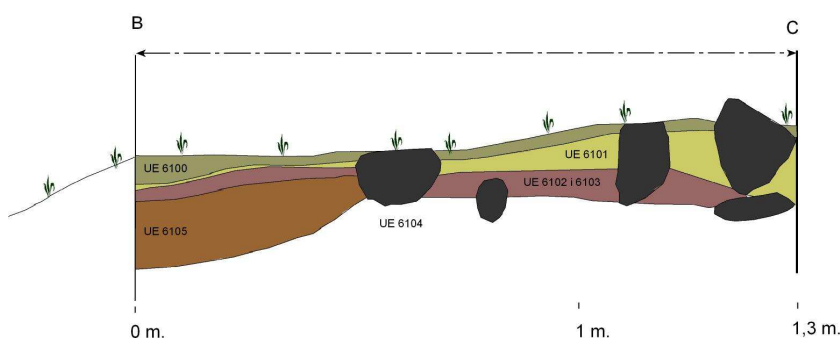
mostres de carbó obtingudes mitjançant garbell de 0,4 cm. i mostres de carbó recollides directament de les taques per datar aquest estrat.

La UE 6102 (igualada a la 6103) esta formada per un sediment argilós de color marró fosc que presenta abundants restes de carbó disperses. També presenta pedres de gran mida que probablement provenen de l'enderroc de l'estructura. El sector nord-est presenta una coloració molt fosca amb abundància de carbons. En excavar aquest sector s'ha fet palesa certa diferenciació estratigràfica amb la resta de la unitat, a més presenta una major profunditat. Es per això que se li ha donat un número diferent d'UE (6105). Aquesta unitat podria estar representant l'enderroc de una possible superestructura de fusta. Donat el diàmetre de la cabana (poc més de 6 metres) resulta raonable pensar en una coberta vegetal sustentada per parets planes. D'aquesta unitat s'ha recollit sediment i s'han seleccionat carbons *in situ* per datació dels que es troben directament sobre el nivell de circulació.

La UE 6104 presenta un nivell molt prim argilós de circulació sobre el que es situa directament l'enderroc de l'estructura i a sota del qual trobem nivells naturals (UE 6106).

S'ha practicat una petita cata junt al mur per tal de comprovar que aquest (UE 6130) s'assenta directament sobre el nivell natural (UE 6106) i que el nivell d'ocupació es recolza contra aquest. Una mostra de carbó seleccionada per la seva fiabilitat estratigràfica del nivell UE 6105 corresponent a l'enderroc de l'estructura ha estat per radiocarboni entre el 770 i el 900 Cal. d.C.

Sondeig 1, estructura 61
Jaciment : Planell Gran 5
Escala original: 1:20



Jaciment 23. Planell del Bisbe

Estructura 123

Es tracta d'una cabana circular fortament sedimentada amb murs molt ben conservats i associada constructivament amb la resta del jaciment. Aquest jaciment de clara funcionalitat ramadera presenta també dos tancats, un de gran mida i un altre més petit. Es va decidir excavar la cabana per la possibilitat d'obtenir una major quantitat d'ecofactes i artefactes al seu interior. La unitat del conjunt del jaciment faria vàlida l'extrapolació d'informació de la cabana a la resta del conjunt d'estructures.

La cata arqueològica cobriria la meitat nord de l'estructura, maximitzant així la possibilitat de recuperar restes materials i, al mateix temps possibilitaria un estudi de les tècniques constructives de la cabana.

Els primers 10 cm de la cata corresponen al nivell superficial d'herbes (UE 12300).

La unitat 12301 correspon a un nivell orgànic i disgregat amb carbons molt petits. La UE 12302 resulta molt semblant a l'anterior una petita capa de gravetes els separa. Presenta una major densitat de carbons, aquests també es troben concentrats en petites taques. Les graves es donen també en petites acumulacions.



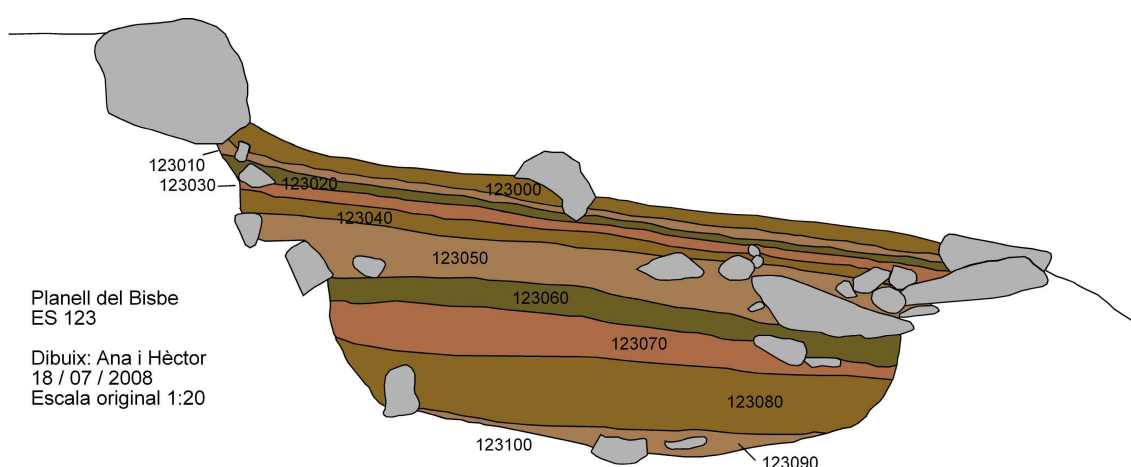
Ortoimatge de l'estructura 123 obtinguda mitjançant fotogrametria

S'ha agafat una mostra de carbó per datar. La UE 12303 mostra un sediment

argilós marron fosc amb zones de grava més clares. És molt semblant al 12302 però presenta més carbons. S'han recuperat fragments de fusta sense cremar i un fragment més llarg carbonitzat. Possiblement es tracti d'un nivell relacionat amb la UE 12305. S'han agafat 4 litres de sediment i carbons per datar d'aquest estrat i dels següents. Tot el sediment d'aquesta i de les següents unitats estratigràfiques va estar garbellat amb malla de 0,4 cm per tal de maximitzar la recuperació de restes. L'estrat 12304 presenta un nivell argilós amb molts carbons i bloc de pedra grans. S'han trobat diverses acumulacions de carbons i fustes carbonitzades. S'han agafat mostres per datar i sediment. Aquest estrat possiblement estigui relacionat amb la UE 12305. Aquesta correspon a un nivell argilós, marron fosc amb blocs de pedra grans interpretat com un nivell d'enderroc de l'estructura. S'han recuperat molts carbons i fragments de pedres que semblen estar tallats. S'ha extret un fragment de fusta carbonitzada d'uns 20 – 25 cm. a l'extrem N-O de la cata. La UE 12306 és un nivell per sota de l'enderroc argilós de color marron fosc i molt compactat. Aquest nivell es troba per sota del mur de l'estructura que probablement correspon amb l'últim nivell d'ocupació de la cabana. El nivell per sota (UE 12307) és molt semblant però menys compactat i amb una menor quantitat de carbons i indústria lítica. Per contra l'estrat 12308 sembla correspondre a un altre nivell d'ocupació. El sediment argilós es troba molt compactat i ennegrit per la presència de molts carbons i terra cremada. Aquest nivell és molt gruixut (24 - 25 cm.) s'assenta sobre graves clares de substrat

(UE12310). Aquest nivell acaba amb una fina capa ennegrida i molt compactada just a sobre del substrat a la que se li ha donat la UE 12309 per distingir el primer sòl d'ocupació. A la secció es pot identificar per que les acumulacions de carbons formen taques lineals horitzontals una línia negra formada per carbons.

Donada la forta sedimentació d'aquesta cabana en fosa, dos unitats estratigràfiques han estat datades per comprovar l'extensió de l'ocupació d'aquesta estructura. La primera datació correspon al nivell 12308, es va seleccionar aquest nivell per major fiabilitat del material a datar. Va proporcionar una datació de 600 – 675 Cal. d.C. La següent datació es va realitzar a l'estrat 6305 per documentar la fase d'ús final de l'estructura, proporcionant una data de 1150 – 1270 Cal. d.C.



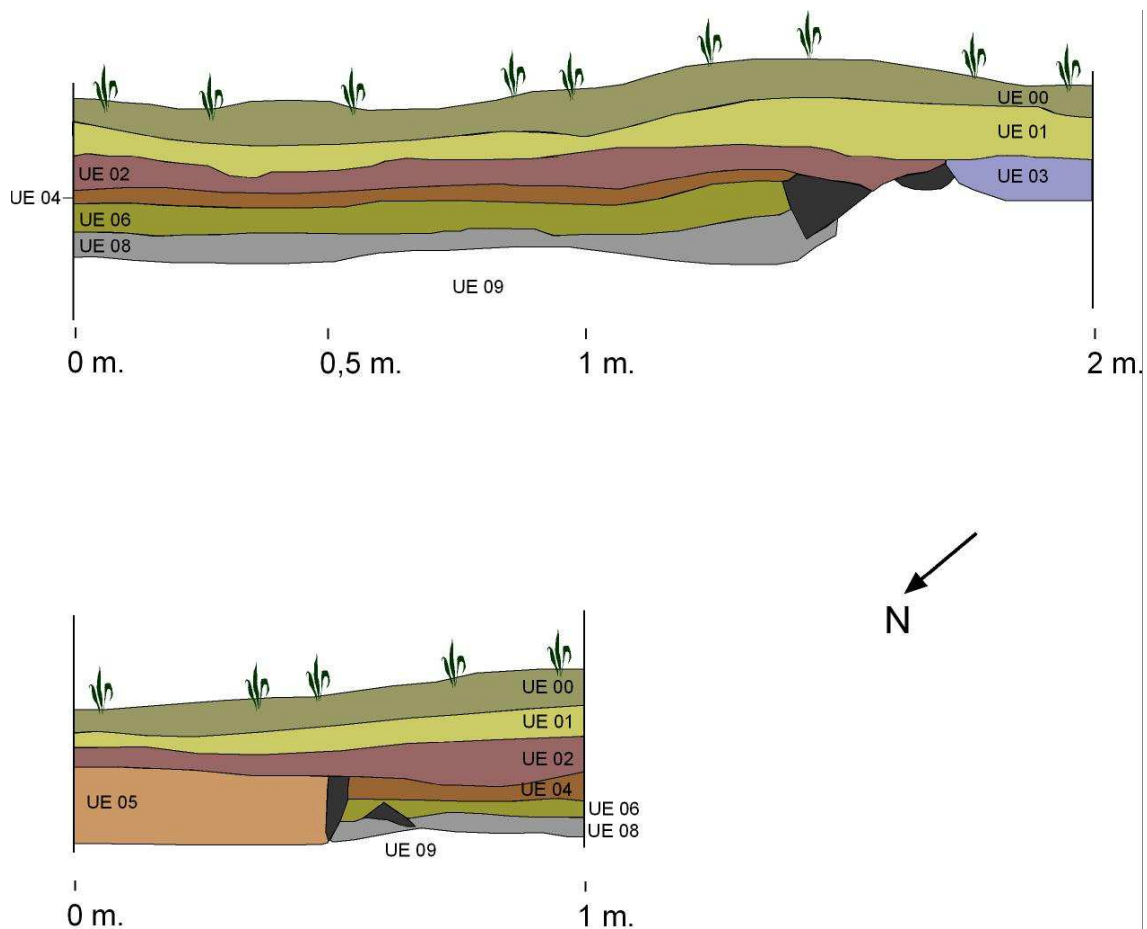
Jaciment 27. Camí del Port de Perafita I

Estructura 138

Es tracta d'una petita estructura circular que probablement correspon amb una cabana o abrigo. La falta de restes constructives (a banda del mur orientat NNO) o enderroc ens fa pensar en una estructura de curta duració. Es va realitzar una cata de 2 x 1 m. cobrint el seu interior i una part de l'exterior per obtenir dades sobre la seva tipologia i cronologia i sobre la forma de delimitació del seu perímetre.

A sota del nivell superficial (UE 13800) la UE 13801 presenta un sediment argilós molt carbonatat de color fosc amb arrels. Es troben restes de fusta i pedres de mitjana mida que probablement no corresponen a aquest nivell. L'estrat 13802 mostra un sediment argilós amb nombrosos carbons que donen un color marró fosc a l'estrat. A la zona oest de la cata es troba una fusta semicremada s'endinsa en el sediment i al centre es va trobar un clau de ferro. En la zona sud-oest de la cata es troba l'exterior de la cabana, el perímetre es troba marcat per una elevació on s'acumulen pedres de mitjana mida. A aquesta àrea exterior se li ha donat un número d'estrat diferenciat (UE 13803) presenta un sediment gris clar amb una textura arenosa molt fina.

La UE 13804 correspon a un sòl d'ocupació. El sediment es argilós , marron clar amb taques taronja amb graves, presència de carbons i pedres petites i mitjanes. El fragment de fusta que es detecta per primer cop en la UE 13802 s'assenta sobre aquest estrat. Al sector SO de l'estructura la diferenciació estratigràfica es confirma. Deixant clar que la zona d'acumulació de pedres de mitjana mida i sediment compactat que les separa forma part de la delimitació de l'estructura. Es manté la presència d'arrels i es destaca la zona NE com un estrat diferent per concentrar un elevat nombre de carbons i una textura similar a l'anterior. Probablement es tracti d'un fogar, se li ha donat un nou número d'unitat estratigràfica (UE 13805). L'excavació d'aquest estrat, inicialment a la cantonada NE de la cata, ha anat mostrant un allunyament de la presència de carbons des del cantò vers l'interior de la cata resituant la localització del fogar al centre de la cata on presenta cert enfonsament, probablement excavat per delimitar el fogar. S'alterna en aquest estrat capes blanques cendroses i negres amb carbons. S'han recollit 4 litres de sediment i carbons, el sediment ha estat garbellat.



Sondeig 1, estructura 138
Jaciment : Camí de Perafita I
Escala original: 1:20

La UE 13806 presenta un sòl amb pocs carbons tot i que la presència de taques negres molt carbonatades. La coloració de l'estrat es vermella i taronja intensa. La zona E de la cata continua presentant un estrat argilós de cendres i carbons. S'han recollit 4 litres de sediment i carbons, el sediment ha estat garbellat.

Una fina capa de graves (no enregistrades) separava la unitat anterior de la UE 13808 que mostra un sediment molt similar a l'anterior amb taques taronges i vermelles. Es diferencia de l'anterior per una major densitat de pedres petites i una nula presència de carbons.

Probablement les taques són degudes a la presència del fogar a l'estrat anterior que va termoalterar l'argila d'aquest estrat. De fet sembla que es tracti d'un nivell natural sobre el que es va construir l'estructura, de fet sembla que algunes pedres del mur de delimitació (UE 13807) s'enclavin en ell. Just a sota d'aquest nivell situem el substrat natural (UE 13809) que presenta una coloració vermelloso amb nombroses pedres de petita mida.

L'estructura de delimitació de la cabana (UE 13807) està formada per pedres granítiques de mitjana mida que formen un petit promontori d'un 25 cm. d'alçada. Forma una lleugera pendent més vers l'exterior de l'estructura i una tall més sec a l'interior. La falta d'enderroc tant a l'exterior com a l'interior de l'estructura suggereix que aquest promontori que rodeja la cabana sostingues la base d'una construcció en fusta. El gran fragment de fusta trobat al costat d'aquesta acumulació podria reforçar aquesta hipòtesi.

La datació radiocarbònica d'un carbó seleccionat a l'estrat 13805 ha proporcionat una datació força imprecisa d'entre el segle XVII i XIX.

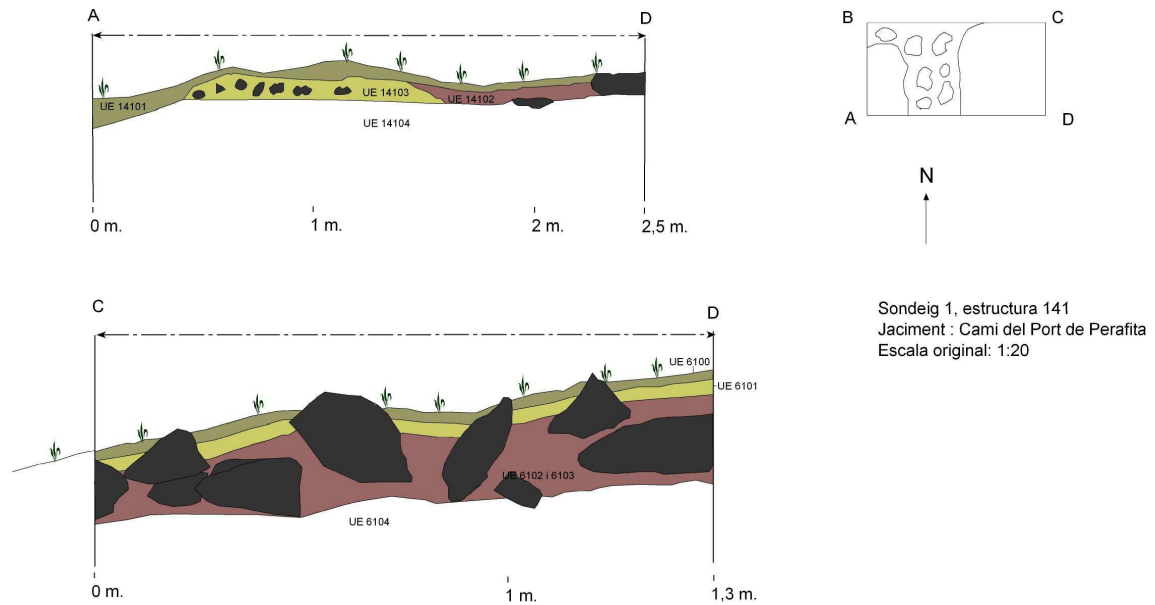
Estructura 141

Es tracta d'una estructura de gran mida, possiblement un tancat ramader, sense restes constructives visibles. La definició del seu perímetre es fa per la depressió que forma l'estructura. Es va realitzar una cata, com la de l'estructura 138 on s'agafava part de l'interior de l'estructura i part de l'exterior per tal de poder caracteritzar les tècniques constructives si, en realitat es tractava d'una estructura.

Sota el nivell superficial la UE 14101 presenta taques negres de gran mida amb carbons en un estrat argilós marron. Sembla que aquestes taques es recolzen contra l'exterior de l'estructura on apareix un nivell amb una menor concentració de carbons. A la zona NE sembla que l'estrat sigui més sorrenc. Tot l'estrat presenta una gran concentració de carbons. S'han recollit mostres de sediment a les taques on es troben les majors concentracions de carbó. L'estrat 14102 presenta un sediment de textura argilosa (tot i que l'extrem est de la cata presenta molta grava) i color marró molt fosc degut a una gran presència de carbons. La zona central presenta la major densitat de carbons. En aquest sentit s'ha extret un fragment considerable d'un tronc de fusta carbonitzat que podria haver estat formant part de l'estructura del tancat. Al oest de la cata al costat de la fusta carbonitzada i pegada a la major concentració de carbons la unitat 14103 formaria l'estructura de delimitació del tancat. Es tracta, com en el cas de l'estructura 138 d'una petita elevació formada amb pedres de mitjana i gran mida i terra compactada que podria haver estat sostenint postes de fusta, com el trobat al peu d'aquesta

estructura, que formarien la tanca del tancat. El nivell 14104 mostra ja un nivell natural de terra argil·losa que no presenta carbons ni restes d'ocupació.

La unitat estratigràfica 14102 va estar datada al 1480 – 1680 Cal. d.C confirmant, al igual que la cabana 138, una cronologia moderna per a aquestes estructures construïdes amb fusta.



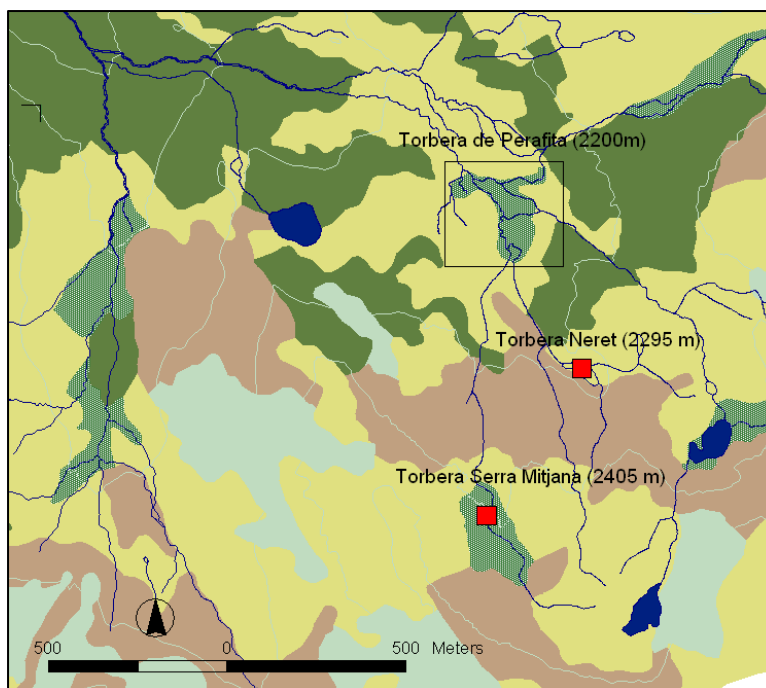
Resultats de la campanya paleoambiental del 2008 a Perafita

Santiago Riera Mora (SERP-UB) i Ana Ejarque (ICAC)

La torbera de Perafita (2200 m.s.n.m) va esser sondejada a l'any 2005, obtenint una seqüència de 200 cm. Durant l'any 2008 el Dr. Yannick Miras (Universitat de Barcelona) va completar l'estudi palinològic a alta resolució d'aquest testimoni sedimentari. El model cronològic de la seqüència, construït mitjançant un total de 9 datacionsC¹⁴, va corroborar l'existència d'una sedimentació continua entre el 8000 i el 1050 aC a la seqüència. Malgrat això, es va evidenciar un lapse sedimentari a partir del 1050 cal BP i el 1350 cal dC, moment en que la sedimentació torna a ser continua fins als nostres dies. L'estudi de la seqüència, per tant, si be ha permès reconstruir molt acuradament la evolució vegetal a la vall durant la Prehistòria, no ha aportat dades sobre el període compres entre el Bronze Final i la baixa Edat Mitjana.

Per aquest motiu l'objectiu prioritari de la campanya paleoambiental de juliol de 2008 a la vall de Perafita fou l'obtenció de registres sedimentaris que complementaren als obtinguts en la campanya de 2005 i cobriren aquest lapse cronològic. Després de la consulta del mapa de zones de molleres del Sistema d'Informació Geogràfica Mediambiental d'Andorra (SIGMA) i de les ortofotografies del vall de Perafita, es varen seleccionar dues torberes properes a la torbera de Perafita per tal de realitzar el sondeig: la torbera de Serra Mitjana (2405 m.s.n.m.) i la torbera Neret (2290 m.s.n.m) (Figura 1).

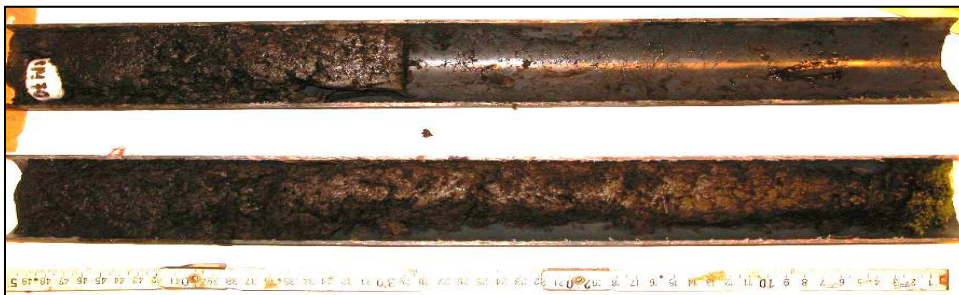
Mapa de situació de les
dues torberes sondejades



1) Torbera Serra Mitjana (m.s.n.m.)

Amb unes dimensions aproximades de 300 x 150 m de diàmetre, la torbera ocupa una cubeta de sobre excavació glacial ubicada per sobre del límit superior del bosc i envoltada de pastures alpines (Figura 2). El sondatge es va realitzar amb una sonda russa Egendorf i va donar com a resultat un testimoni de 71 cm. Durant la tardor de 2008 es realitzà la descripció sedimentològica i el mostreig del testimoni al laboratori d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona. La datació C14 de la base de la seqüència vers el s. V dC, demostra que la

seqüència cobreix una part del lapse cronològic de la torbera de Perafita a partir de la Antiguitat tardana. Durant 2009 el Dr. Yannick Miras (GEOLAB) ha iniciat l'estudi paleoambiental del testimoni i es preveu completar el model cronològic del testimoni amb dues datacions C^{14} mes.

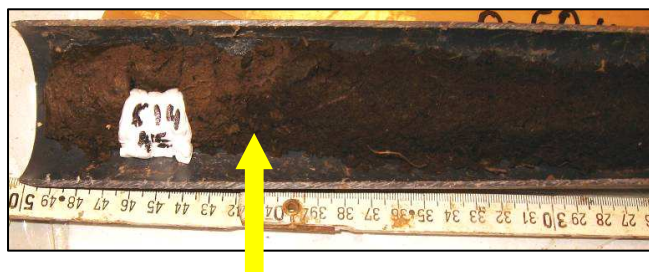


Fotografies de la torbera Serra Mitjana i del testimoni obtingut

2) Torbera Neret (2295 m.s.n.m)

La torbera Neret es una petita torbera de 110 x 30 m situada per sobre de la torbera de Perafita i del límit superior del bosc, en un punt mig entre les pastures alpines i formacions subarbustives de *Rhododendron ferrugineum* (Figura 3). El sondatge amb sonda russa va donar com a resultat un testimoni de 50 cm que es va considerar adient per completar el lapse sedimentari de la torbera de Perafita, que es situava vers els 40 cm del testimoni. Durant la tardor de 2008 es realitzà la descripció sedimentològica i el mostreig del testimoni al laboratori d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona. Així mateix es va enviar a datar per C^{14} la base

de la seqüència donant com a resultat ca 1630 cal aC. La versemblança d'aquest resultat a 45 cm amb el començament del lapse sedimentari a la torbera de Perafita i el canvi sedimentològic observat entre 43 i 41 cm al testimoni de Neret indiquen, la possible existència d'un lapse sedimentari en aquesta seqüència de característiques similars al observat a la torbera de Perafita.



Hiatus?

Fotografies de la torbera Neret i del testimoni obtingut

4. Bibliografia

Barker, G. y Grant, A. 1991. *Ancient and modern pastoralisme in central Italy: an interdisciplinary study in the Cicolano Mountains*. Papers of the British School at Rome, volume, LIX: 15-88.

Orejas, A. (ed.) 2001. *Atlas historique des zones minières d'Europe*. Paysages anciens et structures rurales, Action Cost G2: Bruselas.

Orengo, H. A. 2007a. Memòria de les prospeccions arqueològiques a les valls de Perafita i Claror (Andorra). Memòria inèdita presentada al Àrea de Recerca Històrica (Andorra).

Orengo, H.A. 2007b. *Dinámicas históricas de ocupación y explotación de un paisaje altimontano: los valles de Perafita y Claror (Andorra)*. Treball de DEA inèdit, presentat a setembre del 2007 y depositat en la Universitat Rovira i Virgili.

Orengo, H. A. 2008. Informe preliminar de les intervencions arqueològiques a la vall de Perafita (Escaldes-Engordany, Andorra). Memòria inèdita presentada al Àrea de Recerca Històrica (Andorra).

Palet, J. M. 2005. "Pasturatges d'estiu al Champsaur (Alps del Sud, França) de la prehistòria a l'època medieval : "signes" arqueològics i dinàmica territoria" en S. Riera y R. Julià (eds.), *Una aproximació transdisciplinar a 8000 anys d'història dels usos del sòl*. Monografies del SERP, 5: 75-86

Palet, J.M.; Ejarque, A.; Miras, Y.; Riera, S.; Euba, I.; Orengo, H. 2008. Formes d'ocupació d'alta muntanya a la vall de la Vansa (Serra del Cadí - Alt Urgell) i a la vall del Madriu-Perafita-Claror (Andorra): estudi diacrònic de paisatges culturals pirinencs. *Tribuna d'arqueologia*, 2006

Palet, J.M.; Riera, S.; Miras, Y.; Ejarque, A.; Euba, I. 2006. 'Estudi i revalorització dels paisatges culturals d'alta muntanya: els projectes vall del Madriu (Andorra) i La Vansa - Serra del Cadí (Alt Urgell)' *IBIX 4*, Annals 2004-2005

Pèlachs, A. 2004. *Deu mil anys de geohistòria ambiental al Pirineu central català. Aplicació de tècniques paleogeogràfiques per a l'estudi del territori i del paisatge a la Coma de Burg i a la Vallferrera*. Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona.

Render, C. 2003. *La montagne d'Enveig. Une estive pyrénéenne dans la longue durée*. Trabucaire.

Walsh, K. y Mocci, F. 2003. "9000 ans d'occupation du sol en moyenne et haute montagne: la vallée de Freissinières dans le Parc national des Ecrins (Freissinières, Hautes-Alpes)". *Archéologie du Midi Médiéval*, 21.

Walsh, K., 2005. "Risk and marginality at high altitudes: new interpretations from fieldwork on the Faravel Plateau, Hautes-Alpes". *Antiquity*, 79, 289-305.

5. Annex. Fitxes de les unitats estratigràfiques

Nº UE 50000

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 50

Data 14/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Graves amb blocs petits, mitjans i grans i arrels

Color Marron fosc

Gruix 12 -20

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia Indeterminada

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

50010

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 15 i 16

Interpretació i observacions

Estrat superficial d'herbes.

Nº UE 50010

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 50

Data 14/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Argilosa

Color Marron fosc, ennegrit per la presència de carbons

Gruix 1 - 5 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes** Antracologia

Cronologia Modern

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 50020

Equivalent a **Es cobert per** 50000

Núm fotos digitals 19, 20, 24 i 25

Interpretació i observacions

Nivell d'ocupació, probablement anterior a l'ocupació de la munyidora moderna. Les restes de fusta semicremada trobades

sobre aquest estrat probablement son restes d'enderroc d'una estructura de fusta que podria haver format par de la munyidora.

Nº UE 50020

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 50

Data 14/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Argila amb graves i blocs grans i mitjans

Color vermellós

Gruix

Formació

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix**

Equivalent a **Es cobert per** 50010

Núm fotos digitals 30 i 31

Interpretació i observacions

Substrat natural

Nº UE 55000

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 55

Data 13/07/2008

Redactor Glòria, Arnau i Marta

Textura superficial

Color

Gruix 4 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 55010

Equivalent a **Es cobert per**

Núm fotos digitals 1 i 2

Interpretació i observacions

Estrat superficial compostat per herbes i pedres provinents de l'enderroc de la cabana.

Nº UE 61000

Nº Jaciment 11

Nom del jaciment Planell Gran V

Nº d'estructura 61

Data 15/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Vegetal, herba amb pedres mitjanes i grans

Color

Gruix 3 - 4

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

61010

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 39 i 40

Interpretació i observacions

Superficial

Nº UE 61010

Nº Jaciment 11

Nom del jaciment Planell Gran V

Nº d'estructura 61

Data 15/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Humus, flonja, Argilosa amb abundància d'arrels

Color marro fosc, amb taques negres al sector N i E

Gruix 3 - 4 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes** Antracologia

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 61020

Equivalent a **Es cobert per** 61000

Núm fotos digitals 44 i 45

Interpretació i observacions

S'han recollit certa quantitat de carbons, especialment en el sector nord i est on han aparegut un parell de taques negres. Algunes pedres de l'enderroc han estat aixecades. S'han recollit 4 litres de sediment, mostres de carbó per garbell i mostres de carbó per datació seleccionades a l'estrat de les àrees amb taques negres.

Nº UE 61020

Nº Jaciment 11

Nom del jaciment Planell Gran V

Nº d'estructura 61

Data 15/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Argilosa amb gran quantitat d'arrels

Color marron fosc

Gruix 4 - 5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a 61030

Cobreix 61030, 61040 i 61050

Equivalent a

Es cobert per 61010

Núm fotos digitals 46 i 47

Interpretació i observacions

Presenta abundants restes de carbó disperses. També es documenten pedres de gran mida que, possiblement provenen de

l'enderroc de l'estructura. El sector nord-est presenta una coloració especialment fosca per l'abundància de carbons.

Aquestes

acumulacions de carbons presenten una estratigrafia diferenciada de la resta de la unitat. Sembla que es poden trobar a major

profunditat i per això se'ls ha donat un nou número d'UE: 61050.

Nº UE 61030

Nº Jaciment 11

Nom del jaciment Planell Gran V

Nº d'estructura 61

Data 15/07/2008

Redactor Arnau Trullén

Textura Argilosa

Color Marron clar

Gruix 5 - 7

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a 61020

Cobreix 61042

Equivalent a

Es cobert per 61020

Núm fotos digitals 48 i 49

Interpretació i observacions

Estrat amb molta arrel que cobreix part de l'enderroc. Inicialment s'havia considerat diferent del 61020 per que semblava tenir

més potencia estratigràfica que aquest i, al trobar-se entre les pedres d'enderroc no tenia relació amb la resta d'estrats. En

excavar-se s'ha vist que cobria 61040 i que tenia les mateixes característiques que 61020 de manera que aquestos dos estrats

han estat igualats.

Nº UE 61040

Nº Jaciment 11

Nom del jaciment Planell Gran V

Nº d'estructura 61

Data 16/07/2008

Redactor Arnau Trullén

Textura Argila amb grava i pedra de mida diversa

Color Marron clar, taronja

Gruix - **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix**

Equivalent a **Es cobert per** 61050, 61020, 61030

Núm fotos digitals 50 i 51, 54 i 55, 58-61

Interpretació i observacions

Substrat natural format per una capa superior d'argila que hauria funcionat com un nivell d'ús/circulació sobre el que s'ha format

l'enderroc de l'estructura. S'ha practicat un petit sondeig a la zona propera al mur per comprovar si hi havia algun nivell més. El

mur es sustenta directament sobre aquest estrat que es ja el natural.

Nº UE 61050

Nº Jaciment 11

Nom del jaciment Planell Gran V

Nº d'estructura 61

Data 16/07/2008

Redactor Arnau Trullén

Textura Flonja / esponjosa

Color Negre

Gruix 15

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 61040

Equivalent a

Es cobert per 61020

Núm fotos digitals 52 i 53

Interpretació i observacions

Estrat de concentració de carbons i terra cremada molt proper a la zona central de l'estructura. Podria tractar-se de la zona on

s'ha concentrat una major part de la estructura de fusta. S'ha recollit sediment i s'han seleccionat carbons per a la seva datació

ja que es troba directament sobre el nivell de circulació.

Nº UE 123000

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 15/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Herba i arrels

Color

Gruix 10

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

123010

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 508-509 (càmera Fuji)

Interpretació i observacions

Nivell superficial amb capa superficial d'arrels

Nº UE 123010

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 15/07/2008

Redactor Hèctor Orengo

Textura Flonja, orgànica i molt solta

Color Marron fosc

Gruix 5 - 10

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

123300

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

123020

Equivalent a

Es cobert per

123000

Núm fotos digitals 510-511

Interpretació i observacions

Estrat sota el superficial, orgànic i solt amb carbons molt petits. De formació natural.

Nº UE 123020

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 16/07/2008

Redactor Hèctor Orengo

Textura Molt semblant a l'anterior però amb graves i més carbons

Color Marron fosc

Gruix 26 - 28

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

123300

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

123030

Equivalent a

Es cobert per

123010

Núm fotos digitals 518 - 519

Interpretació i observacions

Estrat orgànic amb moltes arrels i petites taques de carbó i grava. Una fina capa de gravetes separa aquest estrat de l'anterior.

S'ha agafat carbó per datar.

Nº UE 123030

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 16/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Argiles amb graves

Color Marron fosc amb zones de grava més clares

Gruix 4 - 5 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes** Antracologia

Cronologia

Tallat per **Es recolza en** 123300

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 123040

Equivalent a **Es cobert per** 12302

Núm fotos digitals 520 - 521

Interpretació i observacions

Es molt semblant al nivell 123020 però amb més carbons. S'han recuperat fragments de fusta sense cremar i un fragment llarg

carbonitzat. Possible nivell d'abandonament. S'ha garbellat tot el sediment. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó i

fusta per datar.

Nº UE 123040

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 16/07/2008

Redactor Mònica

Textura Argiles compactades, presència de graves

Color Marron fosc

Gruix 5 - 15

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en 123300

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 123050

Equivalent a

Es cobert per 123030

Núm fotos digitals 522 - 523

Interpretació i observacions

Nivell amb molts carbons, probablement es tracti d'una fase d'ocupació o d'abandó de la cabana. S'han trobat dues acumulacions de carbons i fustes localitzades que han estat dibuixades (p1 i p2). A l'igual que en l'estrat anterior s'han agafat 4

litres de mostra i restes de carbó i fusta per datar.

Nº UE 123050

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 17/07/2008

Redactor Marta

Textura Argilosa amb carbons i blocs de pedra grans

Color Marron fosc

Gruix 10 - 18

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en 123300

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 123060

Equivalent a

Es cobert per 123040

Núm fotos digitals 524 - 526, 551 - 554 i 557 - 560

Interpretació i observacions

Nivell d'enderroc de l'estructura. Han sortit molts carbons i fragments de pedra que semblen tallats. S'ha estret un fragment de fusta cremada d'uns 20 - 25 cm. de llargària a l'extrem NW de l'estructura. S'ha dibuixada la posició d'aquesta fusta. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó i fusta per datar.

Nº UE 123060

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 17/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Argiles molt compactades

Color Marron fosc

Gruix 16 - 17

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 123070

Equivalent a

Es cobert per 123050, 123300

Núm fotos digitals 546 - 550

Interpretació i observacions

Nivell per sota de l'enderroc i el mur de l'estructura. Presència de carbons i indústria lítica. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó i fusta per datar.

Nº UE 123070

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 18/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Argiles poc compactades

Color Marron fosc

Gruix 19

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 123080

Equivalent a

Es cobert per 123060, 123300

Núm fotos digitals 555 - 556

Interpretació i observacions

Estrat molt semblant a l'anterior però hi han menys carbons, i indústria lítica, l'argila es troba menys compactada.

S'han agafat 4

litres de mostra i restes de carbó i fusta per datar.

Nº UE 123080

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 18/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Argiles compactades

Color Marron fosc

Gruix 24 - 25

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 123090

Equivalent a

Es cobert per 123070

Núm fotos digitals 561 -569

Interpretació i observacions

L'estrat es troba molt ennegrit per la presència de molts carbons i terra cremada. Es tracta molt probablement d'un sòl d'ocupació. Aquest nivell es molt gruixut i s'assenta sobre graves clares de substrat. Acaba en una fina capa ennegrida a sobre de les graves a la que se li ha donat el número 123090 per marcar el primer nivell d'ocupació. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó i fusta per datar.

Nº UE 123090

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 18/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Argiles molt compactades amb graves

Color Marron fosc

Gruix 4 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes** Antracologia

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 123100

Equivalent a **Es cobert per** 123080

Núm fotos digitals 570 - 575

Interpretació i observacions

Nivell per sobre de 123100 amb molts carbons que ennegreixen les argiles. Algunes acumulacions d'aquests s'agrupen formant taques lineals que es poden apreciar en la secció. Probablement es tracti d'un primer sòl d'ocupació. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó i fusta per datar.

Nº UE 123100

Nº Jaciment 23

Nom del jaciment Planell del Bisbe

Nº d'estructura 123

Data 18/07/2008

Redactor Ana Ejarque

Textura Graves argiloses

Color Marron clar

Gruix - **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix**

Equivalent a **Es cobert per** 123090

Núm fotos digitals 576 - 582

Interpretació i observacions

L'estrat presenta alguna taca ennegrida i algun carbó dispers típic del sediment natural d'aquesta zona. Es tracta d'un nivell natural.

Nº UE 138000

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 16/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Superficial

Color

Gruix

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

138010

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals Càmera Gerard

Interpretació i observacions

Superficial

Nº UE 138010

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 16/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Argilosa amb molts carbons i arrels

Color Negre

Gruix 5 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 138020

Equivalent a **Es cobert per** 138000

Núm fotos digitals 62

Interpretació i observacions

Estrat molt carbonatat amb restes de fusta sense carbonitzar. Sembla que surten pedres de mitjana mida que podrien formar part del mur.

Nº UE 138020

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 17/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Argilosa amb fibres

Color Marrà fosc

Gruix 4 - 10

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 138040, 138050

Equivalent a

Es cobert per 138010

Núm fotos digitals 79

Interpretació i observacions

Presència de nombrosos carbons petits que donen a l'estrat un to fosc. Presència de nombroses arrels. S'ha trobat un clau de ferro al centre de la cata. A la zona oest de la cata es destaca la presència d'un tronc semicremat. Per altra banda a la zona sud es destaca l'elevació perimetral de l'estructura, al seu costat exterior s'observen pedres granítiques de mitjana mida i un nou estrat (UE 138030).

Nº UE 138030

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 17/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Arenosa molt fina

Color Gris clar

Gruix 7 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 138070

Equivalent a 138010 **Es cobert per** 138010

Núm fotos digitals 80 i 81

Interpretació i observacions

Taca en la zona sud, concretament, concretament a la vessant exterior del promontori de l'estructura

Nº UE 13804

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 17/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Grava amb terra argilosa

Color

Gruix 1

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 138060

Equivalent a

Es cobert per 138020

Núm fotos digitals 84 i 85

Interpretació i observacions

Sòl d'ocupació, estrat argilós molt semblant a l'anterior però amb graves i pedres petites i mitjanes. Es manté la presència d'arrels i es destaca la zona NE com un estrat diferent per que concentra un elevat nombre de carbons tot i que presenta una textura similar a l'estrat 138020. Probablement es tracti d'un fogar o de la desfeta d'una d'aquestes estructures. És per això que se li ha donat un nou número d'unitat (UE 13805). Pel que fa a la zona O les pedres que formen l'elevació perimetral de l'estructura semblen separa l'interior i l'exterior d'aquesta amb estratigrafies completament diferenciades. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó per datar a més del tronc. Sobre aquest estrat es recolza el fragment de tronc semi-cremat.

Nº UE 138050

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 17/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Argilosa amb carbons i cendres

Color Negre

Gruix 6 - 7

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 138080

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 98

Interpretació i observacions

A la zona E de la cata s'observa la presència d'una elevada concentració de carbons i cendres en un sòl argilós s'alterna la

presència de capes blanques de cendres i negres amb carbons. L'excavació d'aquest estrat, inicialment a la cantonada NE de

la cata, ha anat mostrant un allunyament de la presència de carbons dels límits de la cata vers l'interior, centrant el fogar en el

mig de la estructura. Sobre l'estrat 138060 s'han observat zones blanques de cendra pròxims al fogar (138050) amb el que

s'han relacionat. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó per datar.

Nº UE 138060

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 18/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Argiles amb pocs carbons i pedres petites esporàdiques

Color Taronja i vermell amb taques negres

Gruix 6 - 7 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes** Antracologia

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 13808

Equivalent a 138050 **Es cobert per** 13804 i 13805

Núm fotos digitals 93, 94 i 97

Interpretació i observacions

Sòl menys argilós que a l'anterior estrat, amb presència menor de carbons. Hem identificat aquest estrat com un sòl d'ocupació

anterior al 138040. La zona E de la cata continua presentant un estrat de cendres i carbons argilós. L'estrat 138060 presenta

una coloració vermellova i ataronjada intensa. S'han agafat 4 litres de mostra i restes de carbó per datar.

Nº UE 138070

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 18/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura -

Color -

Gruix - **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 138090

Equivalent a **Es cobert per** 138030, 13801, 138020,
138040, 138060, 13808

Núm fotos digitals 95 i 96

Interpretació i observacions

Estructura de pedra granítica de mida mitjana que creava la elevació superficial observada a les prospeccions.

Aquesta

estructura de pedra i terra compactada descriu una lleugera pendent vers l'exterior de l'estructura i un tall més sec a l'interior.

La falta de pedres d'enderroc dins de l'estructura durant l'excavació de la cata deixa entreveure que aquest mur amb aquesta

mateixa alçada fos l'única estructura en pedra que delimités l'estructura. El que en fa suposar la utilització d'elements de fusta

per a la construcció de la cabana.

Nº UE 13808

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 18/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Arenosa amb presència de pedres

Color Marron fosc am taques vermelles i taronja

Gruix 10 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes** Antracologia

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 138090

Equivalent a **Es cobert per** 138050, 138060

Núm fotos digitals 99

Interpretació i observacions

Separat de l'estrat anterior 138060 per una fina capa de grava no enregistrada. Els dos estrats resulten molt similars però aquest mostra una major presència de pedres petites. És un estrat força estèril sense carbons dispersos. A sobre d'aquest es situava la UE 138050, interpretada com un fogar. Tanmateix anivellats tots els estrats encara es constata la presència de cendres en la zona del fogar. Es podria haver donat una filtració de material, però també podem pensar que es va excavar una petita fosa on es col·locà el fogar. Tot i això acceptem que la UE 138050 cobreix la 138080 que s'hauria d'interpretar com un estrat natural. Les pedres que formen l'estructura perimetral s'enclaven en aquest estrat. Es dona la possibilitat de que s'hagués excavat en ell un petit fossat per consolidar aquestes pedres i l'estructura de fusta que probablement sustentaven.

Nº UE 138090

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 138

Data 18/07/2008

Redactor Gerard Remolins

Textura Arenosa amb nombroses pedres de petita mida

Color vermellós

Gruix - **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix**

Equivalent a **Es cobert per** 138080, 138070

Núm fotos digitals 108 i 109

Interpretació i observacions

Substrat natural vermellós, similar a l'anterior.

Nº UE 141000

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 141

Data 17/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura

Color

Gruix 5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 63 i 64

Interpretació i observacions

Superficial

Nº UE 141010

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 141

Data 17/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Argilosa amb carbons

Color Marron i negre

Gruix 5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 82 i 83

Interpretació i observacions

Estrat sota el superficial amb grans taques de carbó. Sembla que la major concentració de carbons es recolza cap a la zona més elevada que marca el perímetre de l'estructura. Aquesta zona elevada mostra un estrat més argilós amb menys carbó. A la zona NE surt un estrat sorrenc. En general tota la cata presenta força densitat de carbons. S'han recollit 4 litres de sediment i carbons amb garbell.

Nº UE 141020

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 141

Data 18/07/2008

Redactor Marta Flórez

Textura Argilosa amb graves a l'extrem E de la cata

Color Marron molt fosc, cendrós

Gruix 5 - 7

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en 141030

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 141040

Equivalent a

Es cobert per 141010

Núm fotos digitals 89 i 90

Interpretació i observacions

Estrat de textura Argilosa en general amb graves a l'extrem E. Aquest nivell s'estén pel sector e de la cata i s'entrega a l'elevació que marca el possible límit de l'estructura (UE 141030).

La zona central, la més propera al possible mur, presenta una gran abundància de carbons. En aquest sentit s'ha pogut extreure un fragment considerable d'un tronc cremat que podria haver format part de l'estructura de fusta. Tanmateix no sembla que estigui "in situ" ja que no s'ha trobat cap forat de pal amb el que es pugui vincular. Més aviat sembla part de l'enderroc. Cal dir que, malgrat la textura Argilosa de la terra, en general es un estrat amb molta grava i presència de petites pedretes.

S'han recollit 4 litres de sediment general més quatre més de la zona central propera al la possible estructura perimetral. A més s'han recollit carbons amb garbell de tot el sediment excavat.

Nº UE 141030

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 141

Data 18/07/2008

Redactor

Textura

Color

Gruix

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 91, 92, 104, 105, 114 - 116

Interpretació i observacions

la unitat 14103 formaria l'estructura de delimitació del tancat. Es tracta, com en el cas de l'estructura 138 d'una petita elevació

formada amb pedres de mitjana i gran mida i terra compactada que podria haver estat sostenint postes de fusta, com el trobat al

peus d'aquesta estructura, que formarien la tanca del tancat.

Nº UE 141040

Nº Jaciment 27

Nom del jaciment Camí del Port de Perafita I

Nº d'estructura 141

Data 18/07/2008

Redactor

Textura

Color

Gruix

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 102, 103, 110 - 113

Interpretació i observacions

Substrat natural

Nº UE 55010

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 55

Data 13/07/2008

Redactor Glòria

Textura Esponjosa

Color Marron fosc

Gruix 20

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

55020

Equivalent a

Es cobert per

55000

Núm fotos digitals 7 i 8

Interpretació i observacions

Estrat d'humus i pedra de color marron fosc i textura esponjosa on encara es troben arrels. S'ha trobat algun carbó que probablement pertany a l'estrat 55020. Les pedres probablement pertanyen a l'enderroc de l'estructura.

Nº UE 55020

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 55

Data 13/07/2008

Redactor Glòria

Textura Compacta Argilosa, amb pedres d'enderroc

Color Marron fosc

Gruix 15

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 5503

Equivalent a

Es cobert per 5501

Núm fotos digitals 13 i 14

Interpretació i observacions

Potent estrat de terra marron fosc compacta i Argilosa que presenta certa quantitat de carbons. En un primer moment, donada la textura de la terra i la presència de carbons, varem pensar que es podria tractar del nivell d'ocupació de la cabana. El següent nivell ha desmentit aquesta hipòtesi. Tot i això s'han agafat mostres de sediment i de carbons per garbell.

Nº UE 55030

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 55

Data 14/07/2008

Redactor Glòria

Textura Argiles

Color Taronja i quasi negre a les zones de cendres i carbons

Gruix 3 - 5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 55040 i 55050

Equivalent a

Es cobert per 5502

Núm fotos digitals 26 i 27

Interpretació i observacions

Estrat argilós de terra molt compacta que presenta 2 coloracions diferenciades. Aquestes coloracions es troben vinculades a un fogar. Per una part l'estrat presenta una coloració ataronjada, Argilosa, sense presència de carbons (sector oest). Per altra banda trobem una coloració molt fosca, cendrosa amb la mateixa textura Argilosa al sector est i sud-est de la cata. Malgrat la coloració diferenciada, hem interpretat aquests dos sectors com una mateixa unitat ja que les considerem resultat de l'activitat del fogar. Per un costat les cendres i els carbons producte directe de la combustió i per l'altra la terra taronja producte de la termoalteració de les argiles.

S'han agafat mostres de sediment, carbons amb garbell i a ma per datar.

Nº UE 55040

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 55

Data 14/07/2008

Redactor Glòria

Textura Argilosa

Color Marron clar

Gruix 3-5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

55030

Núm fotos digitals 28 i 29

Interpretació i observacions

La zona sud-sud-oest de l'estrat 55030 ha estat diferenciada com a unitat 5504 per mantenir una coloració més clara degut a

una menor presència de carbons i cendres. Potser trobem en aquesta àrea una elevació del sòl que concentra els carbons a

altres punts de la cata. Sembla que s'introdueix per sota del 5503. Podria estar formant part del substrat natural.

Nº UE 55050

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 55

Data 14/07/2008

Redactor Glòria

Textura Argiles

Color Marron clar

Gruix - **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix**

Equivalent a **Es cobert per** 55030 i 55040

Núm fotos digitals 36 i 37

Interpretació i observacions

Substrat natural

Nº UE 167000

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 167

Data 13/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Superficial

Color

Gruix 5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

167010

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 4 - 6

Interpretació i observacions

Estrat superficial d'herbes i arrels

Nº UE 167010

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 167

Data 13/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Argilosa amb arrels

Color Marron fosc

Gruix 3 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 167020

Equivalent a **Es cobert per** 167000

Núm fotos digitals 9 - 12

Interpretació i observacions

Estrat sota el superficial amb arrels i pedres soltes de petita i mitjana mida i alguna de gran mida que podria haver estat formant part de l'enderroc.

Nº UE 67010

Nº Jaciment 12

Nom del jaciment Planells de Perafita I

Nº d'estructura 67

Data 09/07/2007

Redactor Hèctor Orengo

Textura Esponjosa, amb arrels, orgànica

Color Marron fosc

Gruix

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

8000

Núm fotos digitals 16 i 17 càmera 2

Interpretació i observacions

Estrat sota el superficial. Forma part d'aquest últim i no el podem considerar un estrat arqueològic.

Nº UE 67020

Nº Jaciment 12

Nom del jaciment Planells de Perafita I

Nº d'estructura 67

Data 09/07/2007

Redactor Hèctor Orengo

Textura Sorrenca amb inclusions de petites pedres

Color Marron clar

Gruix

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes

Cronologia Neolític

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix

Equivalent a

Es cobert per

Núm fotos digitals 19-20 Càmera 2 (100)

Interpretació i observacions

Estrat molt uniforme. Podria tractar-se de l'estrat d'ús de l'estructura per la seva profunditat però resulta difícil assegurar-ho ja que no s'observen restes d'ocupació.

Nº UE 167020

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 167

Data 13/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Orgànica i esponjosa amb moltes arrels

Color Marron fosc

Gruix 3 **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix** 167030

Equivalent a 167010 **Es cobert per** 167010

Núm fotos digitals 17 i 18

Interpretació i observacions

Nivell associat a la capa d'herbes superficial.

Nº UE 167030

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 167

Data 14/07/2008

Redactor Marta Llop

Textura Grava amb inclusions de terra orgànica

Color Marron fosc

Gruix 3 - 5

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 167040

Equivalent a

Es cobert per 167020

Núm fotos digitals 21 - 23

Interpretació i observacions

Possible nivell d'ús amb inclusions de petits carbons. Presenta molta grava, tot i això la terra és molt orgànica, amb arrels. S'ha documentat un possible mur de cabana amb pedres de petita mida i alguna de més gran delimitant l'estructura. S'ha recollit un carbó per datació en aquest mur.

Nº UE 167040

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 167

Data 14/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Argilosa amb arrels i carbons

Color Marron fosc i negre

Gruix 5 - 10

Formació

Indústria lítica

Indústria òssia

Ceràmica

Objecte metàl·lic

Mat de construcció

Fauna

Llavors

Carbons

Cendres

Malacologia

Estudis annexes Antracologia

Cronologia

Tallat per

Es recolza en

Talla a

Se li recolza

Igual a

Cobreix 167050

Equivalent a

Es cobert per 167030

Núm fotos digitals 32 - 34

Interpretació i observacions

Estrat d'ocupació amb taques negres i carbons.

Nº UE 167050

Nº Jaciment 9

Nom del jaciment Planell Gran III

Nº d'estructura 167

Data 15/07/2008

Redactor Hector Orengo

Textura Pedres de petita i mijana mida

Color

Gruix - **Formació**

Indústria lítica **Indústria òssia** **Ceràmica**

Objecte metàl·lic **Mat de construcció** **Fauna**

Llavors **Carbons** **Cendres**

Malacologia **Estudis annexes**

Cronologia

Tallat per **Es recolza en**

Talla a **Se li recolza**

Igual a **Cobreix**

Equivalent a **Es cobert per** 167040

Núm fotos digitals 41 - 43

Interpretació i observacions

Substrat natural